

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Plzni rozhodl samosoudkyní JUDr. Alenou Hockou v právní věci
žalobce: **J. K.**, bytem B., proti žalované: **Česká správa sociálního zabezpečení**, se sídlem
Křížová 25, 225 08 Praha 5 (dále jen **ČSSZ**), v řízení o nedatované žalobě proti rozhodnutí
žalované ze dne 26.5.2015 č.j. X o starobní důchod,

t a k t o :

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žádný z účastníků **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

Včasnou nedatovanou žalobou (předanou k poštovní přepravě dne 8.7.2015) se žalobce domáhal přezkoumání *napadeného rozhodnutí žalované* ze dne 26.5.2015 č.j. X, kdy mu byl přiznán k jeho žádosti starobní důchod ve výši 7.064,-Kč měsíčně, z čehož základní výměra činí 1.361,- Kč a dle uvedeného postupu na přiloženém listu výpočtových základů žalovaná došla k částce 10.057,-Kč při 69% VPZ (*výpočtový základ*). Protože se mu výpočet jevil nekontrolovatelným, podal proti rozhodnutí námitky, a i když odvolací rozhodnutí je obsírnější ve vysvětlovací části a přezkum provedl též orgán, není dle něho zaručena objektivita rozhodnutí. Dále žalobce poukázal na obecnou skutečnost, že často dochází k přepočítávání důchodů i při stejných původních parametrech a nevěří, že výpočet jeho důchodu je opřen o skutečně perfektní akceptaci všech předpisů, ale protože nemá možnost z udávaných údajů důchod přepočítat (*např. znalcem*), jsou pro něho obě rozhodnutí přezkoumatelná, přesněji nepřezkoumatelná. Závěrem navrhl, aby soud napadené i jemu přecházející rozhodnutí zrušil pro nepřezkoumatelnost a věc vrátil žalované k dalšímu řízení.

(K žalobě připojil kopii napadeného i jemu předcházejícího rozhodnutí včetně osobního listu důchodového pojištění, dále jen **OLDP**.)

Napadeným rozhodnutím ze dne 26.5.2015 č.j. X žalovaná zamítla námitky žalobce a potvrdila rozhodnutí ČSSZ č.j. X ze dne 24.4.2015, jímž žalobci přiznala od 15.3.2015 starobní důchod ve výši 7.064,-Kč měsíčně dle § 29 odst. 1 písm. g) zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění (dále jen **zákon**) a s přihlédnutím k článkům 6 a 52 odst. 1 písm. b) nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 883/2004 (dále jen **Nařízení**). V odůvodnění rozhodnutí ze dne 26.5.2015 žalovaná mimo jiné uvedla, že žalobce dne 28.1.2015 uplatnil žádost o přiznání starobního důchodu. Podle přílohy k zákonu (zákon č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění (dále jen **zákon**), činí důchodový věk žalobce (narozen 15.5.1952) 62 let a 10 měsíců, tudíž dosáhl důchodového věku dne 15.3.2015. Pro výši důchodu podle čl. 52 odst. 1 písm. b) Nařízení byla započtena doba pojištění v českém důchodovém pojištění 9 670 dní a v německém důchodovém pojištění 7 385 dní, tedy celkem pro výši dílčího důchodu bylo započteno 17 055 dní doby pojištění. Plná výše základní výměry důchodu ke dni přiznání, tj. k 15.3.2015, činí 2.400,-Kč a základní dílčí výměra důchodu stanovená v poměru délky dob pojištění získaných podle českých právních předpisů k celkové době pojištění byla vypočítána následovně: $2.400,-Kč \times (9\,670 : 17\,055) = 1.361,-Kč$ po zaokrouhlení. Procentní výměra byla v souladu s § 33 odst. 2 a § 34 odst. 1 zákona stanovena procentní sazbou z výpočtového základu podle doby pojištění získané do přiznání starobního důchodu, přičemž procentní výměra činí za každý celý rok doby pojištění 1,5% výpočtového základu měsíčně. Vzhledem k tomu, že žalobce získal 46 roků a 265 dnů pojištění, činí výše procentní výměry 69% výpočtového základu měsíčně (46 celých roků $\times$ 1,5%), proto výpočtový základ činí 14.575,-Kč a výše procentní výměry starobního důchodu činí podle výše uvedených pravidel 10.057,-Kč měsíčně (69% z 14.575,-Kč). Dále bylo uvedeno, že procentní dílčí výměra důchodu stanovená ve smyslu článku 52 odst. 1 písm. b) Nařízení, tj. v poměru délky dob pojištění získaných podle českých právních předpisů k celkové době pojištění byla vypočítána následovně: $10.057,-Kč \times (9\,670 : 17\,055) = 5.703,-Kč$ po zaokrouhlení a celková výše dílčího starobního důchodu byla stanovena jako součet dílčí základní a dílčí procentní výměry: $1.361,-Kč + 5.703,-Kč = 7.064,-Kč$. Vzhledem k tomu, že v rámci řízení o námitkách ČSSZ zjistila, že veškerá doba pojištění je žalobci v souladu s českými právními předpisy zcela započtena a výše důchodu byla vypočtena ve správné výši, považovala ČSSZ námitky žalobce za nedůvodné.

Žalovaná ve svém vyjádření k žalobě dne 31.7.2015 shrnula průběh řízení před správním orgánem, a dále uvedla, že při posouzení nároku žalobce na starobní důchod a výpočtu jeho výše postupovala dle předpisů zákona o důchodovém pojištění. V OLDP, který byl připojen k napadenému rozhodnutí, žalovaná zhodnotila žalobci veškerou prokázanou a doloženou dobu pojištění (*zaměstnání*) dle dokladů, které měla při rozhodování k dispozici. K námitce žalobce, v níž zpochybňuje objektivitu přezkumu napadeného rozhodnutí, žalovaná upozornila, že je příslušná rozhodovat o námitkách proti rozhodnutí orgánů sociálního zabezpečení uvedených v § 3 odst. 3 písm. b) a d) až f) ve věcech důchodového pojištění na základě ustanovení § 88 zákona ČNR č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení. Vzhledem k tomu, že žalobce neuvedl, na základě čeho dospěl k závěru, že jeho starobní důchod byl vypočten chybně, a namítá nesprávný výpočet důchodu pouze v obecné

rovině, žalovaná ve věci odkázala na podrobné odůvodnění napadeného rozhodnutí, v němž byl žalobci výpočet jeho starobního důchodu vysvětlen. Také setrvala na svém rozhodnutí a závěrem navrhla soudu, aby žalobu zamítl jako nedůvodnou, neboť bylo rozhodováno v souladu s platnými právními předpisy.

Žalobce v nedatovaném podání předaném k poštovní přepravě dne 15.1.2016 v reakci na vyjádření žalované sdělil, že starobní důchod, který ČSSZ vypočte a na žádost klienta znovu překontroluje, je již výpočtově právně nekontrolovatelný, když ani soud nemůže vypočítat důchod a za těchto okolností je jeho původní podání neřešitelné. Dále poukázal na možná mimosoudní řešení této problematiky s tím, že by soud mohl požádat Ministerstvo financí o odborné vyjádření ke konkrétnímu důchodu. K nedůvěře ve výpočet svého důchodu došel na základě dvou případů z jeho blízkého okruhu, kdy manželce byl důchod opakovaně vypočten a rozdíl byl 80,-Kč měsíčně a u další osoby byl rozdíl s týmiž zadávacími parametry až 120,-Kč měsíčně. Závěrem navrhl, aby pro přepočtení jeho důchodu byl nestandardně použit institut odborného vyjádření.

Následně žalovaná v doplňujícím vyjádření dne 1.3.2016 uvedla, že požadavek žalobce na provedení kontroly výpočtu jeho starobního důchodu jiným orgánem považuje za nedůvodný a v rozporu s právními předpisy. Žalobce využil možnosti obrátit se na krajský soud, který v rámci přezkumu napadeného rozhodnutí překontroluje správnost postupu při rozhodování o nároku a výši jeho starobního důchodu. Dále sdělila, že české právo není založeno na precedentech, proto při posouzení nároku pojištěnce na důchod a jeho výši nelze provádět srovnání s důchody jiných pojištěnců. Závěrem setrvala na svém rozhodnutí a navrhla zamítnutí žaloby jako nedůvodné.

Ze zaslaného dávkového spisu vedeného žalovanou ohledně žalobce vyplývá, že napadené rozhodnutí ze dne 26.5.2015 bylo žalobci doručeno dne 29.5.2015 a obsah spisu odpovídá skutečnostem uvedeným v napadeném rozhodnutí i ve vyjádření žalované ze dne 31.7.2015. V námitkách ze dne 14.5.2015 proti rozhodnutí ze dne 24.4.2015 žalobce pouze uvedl, že využívá možnosti písemné námítky k výměře starobního důchodu, když je podle něho zmatečný výpočet procentní výměry důchodu 10 057,-Kč a mezivýpočet k této částce není uveden.

Podle § 4 odst. 1 písm. a) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, v platném znění (dále jen **s.ř.s.**), soudy ve správním soudnictví rozhodují o žalobách proti rozhodnutím vydaným v oblasti veřejné správy orgánem moci výkonné, orgánem územního samosprávného celku, jakož i fyzickou nebo právnickou osobou nebo jiným orgánem, pokud jim bylo svěřeno rozhodování o právech a povinnostech fyzických a právnických osob v oblasti veřejné správy, (dále jen **správní orgán**). Ve věcech důchodového pojištění rozhoduje specializovaný samosoudce, který má práva a povinnosti předsedy senátu (§ 31 odst. 2, 3 s.ř.s.).

Soud v této věci věci rozhodl dle § 51 odst. 1 s.ř.s. bez nařízení jednání, když s tímto postupem žalobce i žalovaná souhlasili (žalobce výslovně a žalovaná se přes poučení k nařízení jednání v zákonné lhůtě nevyjádřila).

Podle § 33 odst. 1 zákona výše základní výměry starobního důchodu činí 9% průměrné mzdy měsíčně. (Tj. 2.400,-Kč k datu 15.3.2015.)

Podle § 33 odst. 2 zákona výše procentní výměry starobního důchodu se stanoví procentní sazbou z výpočtového základu podle doby pojištění získané do vzniku nároku na tento důchod a podle doby pojištění získané po vzniku nároku na tento důchod. Do doby pojištění získané do 18 let věku a po vzniku nároku na starobní důchod se nezahrnují náhradní doby pojištění. Výše procentní výměry starobního důchodu činí nejméně 770 Kč měsíčně.

Dle § 34 odst. 1 zákona výše procentní výměry starobního důchodu, na který vznikl nárok podle § 29 odst. 1 až 3, činí za každý celý rok doby pojištění získané do vzniku nároku na tento důchod 1,5 % výpočtového základu měsíčně. Do doby pojištění se pro účely předchozí věty započítávají náhradní doby pojištění pouze v rozsahu 80 %, s výjimkou náhradních dob pojištění za dobu účasti na pojištění osob uvedených v § 5 odst. 2 písm. c), d) a e) a obdobných dob podle předpisů platných před 1. lednem 1996; počet dnů náhradních dob pojištění stanovený podle části věty před středníkem se přitom zaokrouhluje na celé dny směrem nahoru.

Dle § 15 odst. 2 zákona v období po roce 2014 se výpočtový základ stanoví z osobního vyměřovacího základu (§ 16) tak, že

- a) do částky první redukční hranice se počítá 100 %,
- b) z částky nad první redukční hranici do druhé redukční hranice se počítá 26 %,
- c) k částce nad druhou redukční hranici se nepřihlíží.

Podle § 16 odst. 1 a 2 zákona osobní vyměřovací základ je měsíční průměr úhrnu ročních vyměřovacích základů pojištěnce za rozhodné období (§ 18). Tento průměr se vypočte jako součin koeficientu 30,4167 a podílu úhrnu ročních vyměřovacích základů za rozhodné období a počtu kalendářních dnů připadajících na rozhodné období; jsou-li v rozhodném období vyloučené doby (odstavce 4 až 6), snižuje se o ně počet kalendářních dnů připadajících na rozhodné období. Roční vyměřovací základ pojištěnce se stanoví jako součin úhrnu vyměřovacích základů pojištěnce za kalendářní rok a koeficientu nárůstu všeobecného vyměřovacího základu (§ 17 odst. 1). Úhrn vyměřovacích základů pojištěnce za jednotlivý kalendářní rok po roce 2007 nesmí být vyšší než maximální vyměřovací základ pro pojistné stanovený pro tento rok; do tohoto úhrnu se však nezapočítávají vyměřovací základy osoby dobrovolně účastné pojištění.

V § 16 odst. 3 věta první zákona je stanoveno, že vyměřovacím základem pojištěnce za dobu po 31. prosinci 1995 je vyměřovací základ pro stanovení pojistného podle zvláštního zákona a za dobu před 1. lednem 1996 hrubý výdělek stanovený pro účely důchodového zabezpečení podle předpisů platných před 1. lednem 1996.

Podle § 18 odst. 1 zákona rozhodným obdobím pro stanovení osobního vyměřovacího základu je období, které začíná kalendářním rokem bezprostředně

následujícím po roce, v němž pojištěnec dosáhl 18 let věku, a končí kalendářním rokem, který bezprostředně předchází roku přiznání důchodu, pokud se dále nestanoví jinak.

V této věci se žalobce podanou žalobou domáhá zrušení napadeného rozhodnutí ze shora uvedených důvodů. Soud pak na základě všech shora zjištěných skutečností dospěl k závěru, že *žaloba proti napadenému rozhodnutí žalované ze dne 26.5.2015 není důvodná s ohledem na níže uvedené.*

Žalobce napadá výpočet svého starobního důchodu, který považuje za nepřezkoumatelný a rozporuje zejména částku 10.057,-Kč, která představuje procentní výměru jeho důchodu a správní orgán k ní dle něho dospěl velmi obecně.

Soud nejprve musí konstatovat, že není příslušný rozhodovat o výši starobních důchodů, když o těchto dávkách rozhoduje ČSSZ (§ 5 písm. a) bod 1. zákona č. 582/1991 Sb., *o organizaci a provádění sociálního zabezpečení*), jakož i o námitkách proti těmto rozhodnutím, kdy toto řízení je vedeno odděleně od rozhodování orgánu sociálního zabezpečení v prvním stupni a nemohou se na něm podílet ani v něm rozhodovat osoby, které se účastnily řízení o vydání napadeného rozhodnutí (§ 88 *téhož zákona*). Soud přezkouvá toliko napadené rozhodnutí v mezích žalobních bodů a z hlediska zákonnosti, přičemž i posuzuje, zda byla správním orgánem aplikována příslušná zákonná ustanovení.

Pokud žalobce namítal nepřezkoumatelnost napadeného rozhodnutí, respektive výpočtu procentní výměry jeho starobního důchodu, soud připomíná, že nepřezkoumatelné je takové rozhodnutí, pokud z něho nelze zjistit, jak bylo rozhodnuto, o čem bylo rozhodnuto či proč bylo rozhodnuto zrovna tak, jak bylo. V dané věci ovšem soud shledává výpočet důchodu zejména v odůvodnění napadeného rozhodnutí řádným a srozumitelným, když přitom nepopírá, že samotný výpočet je velmi komplikovaný, podléhá řadě zákonných ustanovení a pro laickou veřejnost je náročnější k pochopení, což ovšem neznamená, že je proto nesprávný, když složitost nebo nepochopení odůvodněného postupu se nerovná jeho nesrozumitelnosti či nepřezkoumatelnosti.

Soud považuje výpočet procentní výměry vypracovaný v napadeném rozhodnutí za dostatečný a odpovídající zadaným parametrům. Pokud ale žalobce neuvedl, v čem konkrétně spatřuje pochybení správního orgánu, nebo nerozporoval například uváděné pojistné doby, ať již jejich celkovou délku nebo špatné započtení pojistných dob z České republiky či zahraničí, kde také získal dobu pojištění, nerozporoval ani výše vyměřovacích základů uvedených v OLDP a netvrdil ani, zda dle něho jeho důchod má být vyšší či nižší, než jak byl vypočten, soud může vycházet toliko z listin a údajů, které jsou součástí správního spisu a obecně přezkoumat postup žalované při rozhodování o žádosti o starobní důchod a tedy i stanovení výše starobního důchodu žalobce v této věci.

Z obsahu podání žalobce a zejména jeho vyjádření ve věci pak vyplývá, že se spíše dovolává kontrolního přepočtu výše svého důchodu, jelikož ve svém okolí zaznamenal údajně chybné výpočty, přičemž je možné, že jeho starobní důchod byl vypočten zcela správně. Jediný důkaz, který žalobce navrhl, byla žádost o vypracování odborného vyjádření, k němuž

ovšem soud neshledal důvod, když pouhá žalobcova nedůvěra v systém nemůže být důvodem pro nestandardní řešení spočívající v přepočtu důchodu úředníkem ministerstva financí (*poznámka soudu: žalobcem zmíněný JUDr. J. P., CSc., je pracovníkem Ministerstva práce a sociálních věcí nikoli Ministerstva financí*). Takovýto přezkum by z opatrnosti mohli požadovat všichni pojištěnci, přitom právě z důvodu možných pochybení při výpočtu důchodu (např. *ČSSZ nemá k dispozici doklady o všech dobách pojištění získaných pojištěncem, nebyli zaslán příslušný evidenční list důchodového pojištění jeho zaměstnavatelem či pojištěnec nepředložil při podání žádosti o starobní důchod doklad o době evidence u úřadu práce nebo době studia atd.*), existuje možnost podání námitek, v rámci nichž je důchod přepočítán a případně zohledněny nové skutečnosti – další doba pojištění či příjmy ze zaměstnání atd. Žalobci se tento způsob opravného prostředku (*námítka*), o němž rozhoduje opět ČSSZ, zdá být neobjektivním, ovšem sám uznal, že je to postup dle zákona. S tímto se ztotožňuje i zdejší soud a konstatuje, že pokud není žalobce spokojen se zákonnou úpravou či postupem ČSSZ, případně se mu zdají ustanovení zákona nespravedlivá, má možnost obrátit se s podnětem na příslušné orgány, které v tomto směru mohou něco změnit, ať již přímo na zákonodárce, poslance či senátory nebo na Ministerstvo práce a sociálních věcí, kterému je ČSSZ ze zákona podřízena. Soud není tvůrcem zákonných předpisů, toliko je aplikuje v rámci rozhodovací činnosti a v tomto řízení pouze přezkoumává zákonnost rozhodnutí, tudíž není v jeho pravomoci měnit znění právních předpisů.

V postupu žalované, jež zohlednila obsah veškerých evidenčních materiálů a jejich obsah uvedla do OLDP, který byl přílohou rozhodnutí ze dne 24.4.2015 o přiznání starobního důchodu žalobci, soud neshledal pochybení, jelikož žalobce neuvedl žádnou konkrétní výhradu vůči postupu žalované při rozhodování o jeho žádosti o starobní důchod, době pojištění či vyměřovacím základům uvedeným v OLDP, na jejichž základě byla poté vypočtena výše starobního důchodu, proto nemohl vyhovět žalobě žalobce s požadavkem na zrušení napadeného rozhodnutí žalované. Žalovaná nepochybila, když zamítla námítka žalobce a dostatečně srozumitelným způsobem se s nimi vypořádala v odůvodnění rozhodnutí ze dne 26.5.2015 v takovém rozsahu, aby jej pochopil i laik, který jeho obsah hodlá pochopit; obsažen je i postup, na jehož základě dospěla k výši procentní výměry starobního důchodu 10 057,-Kč, jelikož žalobce získal 46 celých roků pojištění a tedy výše procentní výměry činí 69% výpočtového základu měsíčně, tj. z částky 14 575,-Kč (*viz strana 3 rozhodnutí*). Soud se plně ztotožnil s obsahem s odůvodněním napadeného rozhodnutí i citovaných vyjádření žalované, jelikož plně odpovídají předmětné zákonné úpravě a skutečnost, že obsah napadeného rozhodnutí hodnotí žalobce jako nepřezkoumatelné však neznamená, že je nepřezkoumatelné i z pohledu zákonných či prováděcích předpisů nebo Nařízení. Na žalobci spočívá důkazní břemeno, avšak ten žádné pochybení ze strany žalované nekonkretizoval, ani neprokázal, proto i soud přezkoumal napadené rozhodnutí a jemu předcházející řízení toliko obecně a nezjistil žádné skutečnosti, které by vedly ke zrušení napadeného a jemu předcházejícího rozhodnutí. K odkazu žalobce na údajně nesprávný výpočet starobního důchodu jeho manželky a další osoby se soud nevyjadřuje, neboť předmětem tohoto řízení je toliko žaloba žalobce proti rozhodnutí žalované ze dne 26.5.2015 ohledně jeho starobního důchodu.

Krajský soud v Plzni ze shora uvedených důvodů proto *žalobě žalobce nepřisvědčil a žalobu zamítl podle § 78 odst. 7 s.ř.s.* (soud zamítne žalobu, není-li důvodná), jak vyplývá z výroku I. rozsudku, jelikož *napadené rozhodnutí žalované ze dne 26.5.2015 shledal jako věcně správné a odpovídající zákonu*, když žalobce neprokázal, že by jeho starobní důchod byl vypočítán v nesprávné výši a žalovaná se dostatečným způsobem vypořádala i s jeho námitkami proti rozhodnutí ze dne 24.4.2015. *Zároveň se soud omlouvá za délku řízení způsobenou objektivními skutečnostmi.*

Žalobce ve věci neměl úspěch a správní orgán nemá právo na náhradu nákladů řízení ze zákona, soud proto rozhodl tak, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení, jak vyplývá z ust. § 60 odst. 1 a 2 s.ř.s. (*výrok II. rozsudku*).

Poučení : Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost *ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení* ve dvou písemných vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu se sídlem Moravské náměstí 6, 657 40 Brno, který o této stížnosti rozhoduje.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. *Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.*

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s.ř.s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

V Plzni dne 29. června 2016

JUDr. Alena Hocká
samosoudkyně